

**2025–2026 M. M. 8 KLASIŲ BALTARUSIŲ GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS
 (SKAITYMO) NACIONALINIO MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO
 ELEKTRONINIŲ UŽDUOČIŲ MOKINIŲ DARBŲ
 VERTINIMO INSTRUKCIJA**

Užd. Nr. (Нумар задання)	Atsakymas (Адказ)	Taškai (Балы)	Pastabos (Крытэрыі ацэньвання)																					
Klausomo teksto supratimas / Разуменне праслуханага тэксту (8 taškai)																								
1	кампазітар	1	За правільны адказ.																					
2	К. Буйло і А. Смоліча	1	За правільны адказ.																					
3	натхніў на творчасць	1	За правільны адказ.																					
4	Год нараджэння мастака 1888 год Стварэнне першых малюнкаў 1907 год Удзел у Першым Усебеларускім кангрэсе 1917 год Вандроўка па Заходняй Беларусі 1930-я гг.	1	За 4 правільныя адказы 1 бал.																					
5	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Праўдзівае</th> <th>Ілжывае</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>“Нябесныя бегі” – першая кніга мастака па астраноміі.</td> <td style="text-align: center;">+</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Мастак рабіў ілюстрацыі для беларускай газеты “Наша доля”.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">+</td> </tr> <tr> <td>У 19 год Я. Драздовіч паехаў вучыцца ў Вільню.</td> <td style="text-align: center;">+</td> <td></td> </tr> <tr> <td>На Усебеларускім кангрэсе Я. Драздовіч прапанаваў стварыць акадэмію мастацтваў.</td> <td style="text-align: center;">+</td> <td></td> </tr> <tr> <td>У 30-я гады Я. Драздовіч працаваў настаўнікам музыкі ў розных мінскіх школах.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">+</td> </tr> <tr> <td>Творчае станаўленне Я. Драздовіча адбывалася пад уплывам беларускага нацыянальнага адраджэння.</td> <td style="text-align: center;">+</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Праўдзівае	Ілжывае	“Нябесныя бегі” – першая кніга мастака па астраноміі.	+		Мастак рабіў ілюстрацыі для беларускай газеты “Наша доля”.		+	У 19 год Я. Драздовіч паехаў вучыцца ў Вільню.	+		На Усебеларускім кангрэсе Я. Драздовіч прапанаваў стварыць акадэмію мастацтваў.	+		У 30-я гады Я. Драздовіч працаваў настаўнікам музыкі ў розных мінскіх школах.		+	Творчае станаўленне Я. Драздовіча адбывалася пад уплывам беларускага нацыянальнага адраджэння.	+		3	За 2 правільныя адказы 1 бал. За 3-5 правільных адказаў 2 балы. За 6 правільных адказаў 3 балы.
	Праўдзівае	Ілжывае																						
“Нябесныя бегі” – першая кніга мастака па астраноміі.	+																							
Мастак рабіў ілюстрацыі для беларускай газеты “Наша доля”.		+																						
У 19 год Я. Драздовіч паехаў вучыцца ў Вільню.	+																							
На Усебеларускім кангрэсе Я. Драздовіч прапанаваў стварыць акадэмію мастацтваў.	+																							
У 30-я гады Я. Драздовіч працаваў настаўнікам музыкі ў розных мінскіх школах.		+																						
Творчае станаўленне Я. Драздовіча адбывалася пад уплывам беларускага нацыянальнага адраджэння.	+																							
6	“Жыццё на Зямлі”	1	За правільны адказ.																					

Skaitomo teksto supratimas / Разуменне прачытанага тэксту (16 tašku)							
7	паганскіх	1	За правільны адказ.				
8	Захавальніцай сям'і Апякункай ачага	1	За 2 правільныя адказы 1 бал.				
9	Упрыгожанні з галовамі змей	1	За правільны адказ.				
10	На гарышчы	1	За правільны адказ.				
11	Неад'емная ўласцівасць, характэрная прымета	1	За правільны адказ.				
12	Багінь смерці Божышчаў урадлівасці	1	За 2 правільныя адказы 1 бал.				
13	Змей асацыіраваўся з урадлівасцю, вадой, дажджом, нябесным агнём. Згодна паданню, страшыдла-змей наносіў шкоду людзям. На адным з бакоў манетападобных амулетаў быў надпіс з закліццем ад хвароб і няшчасцяў.	3	За кожны правільны адказ 1 бал.				
14	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Стыль</th> <th>Тлумачэнне</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Мастацкі</td> <td>Тэксту ўласціва вобразнасць, экспрэсіўнасць, наяўнасць вобразных моўна-выяўленчых сродкаў.</td> </tr> </tbody> </table>	Стыль	Тлумачэнне	Мастацкі	Тэксту ўласціва вобразнасць, экспрэсіўнасць, наяўнасць вобразных моўна-выяўленчых сродкаў.	2	За кожны правільны адказ 1 бал.
Стыль	Тлумачэнне						
Мастацкі	Тэксту ўласціва вобразнасць, экспрэсіўнасць, наяўнасць вобразных моўна-выяўленчых сродкаў.						
15	Для жыхароў лесу зіма – самая суровая пара года.	1	За правільны адказ.				
16	Увасабленне	1	За правільны адказ.				
17	Крыжадзюб – адзіная ў нашых лясах птушка, якая выводзіць птушанят зімой і корміць іх насеннем хвойных дрэў. Пакуль снег неглыбокі, церукі, рабчыкі і глушцы начуюць на дрэвах , а са з'яўленнем глыбокіх і рыхлых гурбаў уладкоўваюцца на начлег пад снегам.	2	За 1-3 правільныя адказы 1 бал. За 4 правільныя адказы 2 балы.				
18	Пушыстыя Лёгка	1	За 2 правільныя адказы 1 бал.				
Teksto kūrimas / Заданні па рэдагаванні тэксту (16 tašku)							
19	Зорак з неба не хапае – мае сярэднія здольнасці, не вылучаецца незвычайным талентам, розумам. Калом не загоніш – ніякім чынам не прымусіш каго-небудзь аказацца дзе-небудзь. Не выходзіць з галавы – пастаянна прысутнічае ў свядомасці, не забываецца.	2	За 2-3 правільныя адказы 1 бал. За 4 правільныя				

	Не пускаць на парог – не прымаць у сваім доме, не дазваляць заходзіць у свой дом.		адказы 2 балы.									
20	<p>Апавяданне</p> <table border="1"> <tr> <td>Пачатак дзеяння</td> <td>Развіццё падзей</td> <td>Заканчэнне дзеяння</td> </tr> </table> <p>Разважанне</p> <table border="1"> <tr> <td>Думка, якая даказваецца</td> <td>Доказы-аргументы</td> <td>Вывад, да якога прыходзіць аўтар</td> </tr> </table> <p>Апісанне</p> <table border="1"> <tr> <td>Агульнае ўяўленне аб прадмеце</td> <td>Пералік яго характэрных прымет</td> <td>Ацэнка прадмета, адносіны да яго</td> </tr> </table>	Пачатак дзеяння	Развіццё падзей	Заканчэнне дзеяння	Думка, якая даказваецца	Доказы-аргументы	Вывад, да якога прыходзіць аўтар	Агульнае ўяўленне аб прадмеце	Пералік яго характэрных прымет	Ацэнка прадмета, адносіны да яго	2	За 1-2 правільныя адказы 1 бал. За 3 правільныя адказы 2 балы.
Пачатак дзеяння	Развіццё падзей	Заканчэнне дзеяння										
Думка, якая даказваецца	Доказы-аргументы	Вывад, да якога прыходзіць аўтар										
Агульнае ўяўленне аб прадмеце	Пералік яго характэрных прымет	Ацэнка прадмета, адносіны да яго										
21	<p>Міхасю не хацелася ісці за вадой. Ніхто ўжо больш не смяецца нада мной. Ідучы па вуліцы, у мяне ўзнікла жаданне адпачнуць.</p>	3	За кожны правільны адказ 1 бал.									
22	<p>Родная мова – найвялікшае багацце беларусаў. Сябра за грошы не купіш. Як вы ставіцеся да жыццёвай пазіцыі “дзе нарадзіўся – там і згадзіўся”?</p>	3	За кожны правільны адказ 1 бал.									
23	<p>Пасля навальніцы</p> <table border="1"> <tr> <td>Заканчэнне дзеяння. Зноў ярка і ласкава ўсміхалася сонца</td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td>Развіццё падзей. На світанні яна сціхла, дождж сышоў на захад, да Прыпяці; над вымытымі вадой палямi засінула чыстае неба і зазіхацела яркае жнівеньскае сонца, пераліваючыся вясёлкавымі колерамі, адбіваючыся ў незлічоных буйных кроплях, што былі шчодрa рассыпаны на пожны.</td> </tr> </table> <table border="1"> <tr> <td>Пачатак дзеяння. Перад раніцай прашумела навальніца.</td> </tr> </table>	Заканчэнне дзеяння. Зноў ярка і ласкава ўсміхалася сонца	Развіццё падзей. На світанні яна сціхла, дождж сышоў на захад, да Прыпяці; над вымытымі вадой палямi засінула чыстае неба і зазіхацела яркае жнівеньскае сонца, пераліваючыся вясёлкавымі колерамі, адбіваючыся ў незлічоных буйных кроплях, што былі шчодрa рассыпаны на пожны.	Пачатак дзеяння. Перад раніцай прашумела навальніца.	2	За 2 правільныя адказы 1 бал. За 3 правільныя адказы 2 балы.						
Заканчэнне дзеяння. Зноў ярка і ласкава ўсміхалася сонца												
Развіццё падзей. На світанні яна сціхла, дождж сышоў на захад, да Прыпяці; над вымытымі вадой палямi засінула чыстае неба і зазіхацела яркае жнівеньскае сонца, пераліваючыся вясёлкавымі колерамі, адбіваючыся ў незлічоных буйных кроплях, што былі шчодрa рассыпаны на пожны.												
Пачатак дзеяння. Перад раніцай прашумела навальніца.												
24	<p>1. І хто мяне за тое папракне, што слова я пакутліва шукаю, каб расказаць аб роднай старане і пра цябе, любоў мая цяжкая... (П. Панчанка). 2. Брат і сястра да самых маразоў запасілі сабе на зіму бульбу з залеснага поля (К. Чорны). 3. Не сорамна любіць да слёз, лічыць твой боль і ўзлёт сваімі і дзякаваць вялікаму лёсу, што даў спазнаць цябе, Радзіма (А. Лойка). 4. Сам ад сябе не пабяжыш упrockі, сябе самога цяжка перагнаць (Прыказка).</p>	4	За 1-2 правільныя адказы 1 бал. За 3-4 правільныя адказы 2 балы.									

			За 5-7 правильных адказаў 3 балы. За 8 правильных адказаў 4 балы.
--	--	--	--

Iš viso 40 taškų.